

Список використаних джерел:

1. Басараба Ю. Б. Перспективи застосування цеолітів сокирського родовища для очищення природної води / Ю. Б. Басараба, Т. М. Засадний // Науково-технічний журнал. – 2015. – № 1 (11). – С. 46 – 51
2. Засідко І. Б. Дослідження цеоліту для очищення природних і стічних вод комунальних підприємств. / І. Б. Засідко, М. С. Полутренко, О. М. Мандрик // Науковий вісник НЛТУ України. – 2017. – Вип. 27(5). – С. 63
3. Зонхаева Э. Л. Кинетика сорбции Se (IV) на природных цеолитсодержащих туфах Забайкалья / Э. Л. Зонхаева, С. С. Санжанова // Журнал физической химии. – 2004. – Т. 78, № 12. – С. 2236 – 2240
4. Сидорчук О. В. Сорбція іонів купруму із водних розчинів природним клиноптилолітом / Сидорчук О. В., Я. М. Гумницький // Вісник ЛДУ БЖД. – 2013. – № 7. – С. 235 – 241
5. Тарасевич Ю. И. Физико-химические свойства закарпатского клиноптилолита и его применение в качестве фильтрующего материала при очистке воды / Ю. И. Тарасевич, Г. Г. Руденко, В. А. Кравченко, В. Г. Поляков // Химия и технология воды. – 1979. – Том 1(1). – С. 66–69.
6. Ионообменная сорбция никеля цеолитами / В. И. Староста, Ф. М. Бобонич, Б. М. Ершов [и др.] // Украинский химический журнал. – 1997. – Т. 63, № 7. – С. 23–27.
7. Исследование сорбции катионов цезия на природном клиноптилолите / Ц. А. Бериашвили, Н. В. Такаишвили, Ш. И. Сидамонидзе, Т. А. Хеладзе // Химический журнал Грузии. – 2007. – Т. 7, № 3. – С. 307–308.

Марія Бабкова

Науковий керівник:

к.п.н., доц. Горбатюк Н.М.

**ХІМІЧНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ
ІНТЕРЕСУ ДО ХІМІЇ**

Хімія – природнича наука, яка є складовою матеріального світу людства, котра відіграє в житті людини велику роль, особливо в становленні науково-технічного прогресу. Вона не стоїть на місці, а весь час розвивається та вдосконалюється у своїй методології, проводячи різні експерименти, які дають людині більше, ніж вона може очікувати. Так, Н. Чайченко зазначає, що «за допомогою хімічного експерименту встановлюється взаємозв'язок між теорією і фактами в різних поєднаннях» [5, с. 64].

Хімічний експеримент у школі має виняткове навчальне та пізнавальне значення, оскільки хімія – наука експериментальна. Вдало проведений хімічний експеримент має велике значення для досягнення

поставлених освітніх завдань і розвитку пізнавальних інтересів учнів. При відсутності хімічного експерименту знання учнів стають формальні, знижується зацікавленість у вивченні предмета [3, с. 88]. Отже, виникає необхідність проведення хімічного експерименту для кращого підвищення інтересу учнів до хімії.

Багато вчених займалися питанням методики й техніки хімічного експерименту, а саме: О. Астахов, А. Беліков, Н. Буринська, А. Грабовий, В. Верховський, С. Крапивін, Д. Кирюшкін, В. Найдан, М. Пак, В. Полосін, Г. Чорнобельська, І. Чертков, Л. Цветков та інші.

Метою статті є розкриття проблеми використання хімічного експерименту як засобу підвищення інтересу до хімії.

Експеримент (від лат. *Experimentum* - досвід, випробування) - метод пізнання, завжди пов'язаний зі спостереженням, однак, якісно від нього відрізняється тим, що при експериментуванні дослідник не тільки спостерігає явище, але і активно втручається в ці явища і навіть навмисно відтворює їх у спеціально створених, штучних умовах, якщо в природному середовищі досліджувати їх не можна.

На думку М. Гусейханова та О. Раджабова, «експеримент – це науково поставлений дослід, за допомогою якого об'єкт або відтворюється штучно, або ставиться в умови, що точно враховуються» [2, с. 26].

У сучасній школі під час вивчення хімії навчальний експеримент є і джерелом знань, і методом навчання, розвитку, виховання дітей, і основним засобом наочності. В. Полосін «відніс хімічний експеримент до матеріальних та ідеальних моделей, оскільки під час проведення дослідів (матеріальні моделі), він супроводжується поясненням у вигляді хімічних рівнянь і формул (знакові моделі)» [1, с. 11]. Не можна вивчити властивості речовин, не спостерігаючи за ними. Найкращою мотивацією щодо підвищення інтересу до вивчення хімії для учнів був і залишається цікавий хімічний експеримент.

Під час експерименту слід дотримуватись загальних вимог до нього: наочність, безпечність, надійність, простота, пояснювальність, необхідність повторення, органічність у структурі уроку [1, с. 13]. Учні мають впевнитися, що хімічні реакції не є проявом магії та загадковості, вони підпорядковані певним закономірностям.

Таким чином, хімічний експеримент, відображаючи експериментальний характер хімічної науки, у навчальному процесі реалізується через широке впровадження різних видів експерименту: демонстраційних і лабораторних дослідів, практичних робіт, позакласних спостережень, домашніх дослідів. Крім цього, він є засобом підвищення інтересу учнів до хімії, а також він спрямований на розвиток мислення, спостереження та допитливості.

Список використаних джерел:

1. Грабовий А. Навчальний хімічний експеримент як чинник вивчення хімічної мови / А. Грабовий / Біологія і хімія в рідній школі. – 2015. - № 5. – С. 11-17.
2. Гусейханов М. К. Концепции современного естествознания : [учебник] / М. К. Гусейханов, О. Р. Раджабов. – [6-е изд., перераб. и доп.]. – М. : Изд.- торговая корпорация “Дашков и К”, 2007. – 540 с.
3. Кирюшкін Д.М., Полосін В.С. Методика навчання хімії / Д. М. Кирюшкін, В. С. Полосін. – К. : Вицшк., 1974. – 415 с.
4. Новосьолов П. О., Артемова Л. М. Шкільний хімічний експеримент з використанням побутових хімікатів / П. О. Новосьолов, Л. М. Артемова // Хімія. Науково-методичний журнал. – 2017. - №11-12. – С. 49-67.
5. Чайченко Н. Н. Сучасна методика формування у школярів теоретичних знань з основ хімії / Н. Н. Чайченко. – Суми : Нота Бене, 2001. – 163 с.

Аліна Балабай

Науковий керівник:

к. і. н. Барвінок О.В.

ЗАБУТИЙ КУТОЧОК УКРАЇНИ

В Україні однією із багатьох видатних, але дещо призабутих, архітектурних пам'яток першої половини ХІХ ст. є Чорноминський палац в селі Чорномин, що на Вінниччині. Селище ніби й нічим не відрізняється з-поміж інших сіл нашої мальовничої України, та мало хто знає про його дивовижну історію, тутешніх мешканців і про «перлину» на пагорбі, якою можна милуватися з будь-якого куточка села.

У наш час актуальним є вивчення, збереження і популяризація культурної спадщини історії України в контексті європейського вектору розвитку. Кожен відомий чи призабутий куточок нашої держави є самобутнім, тому ця наукова розвідка є актуальною. Мета її полягає у короткому висвітленні історії села Чорномин та його пам'ятки архітектури першої половини ХІХ ст.

Початкова назва села Чорномин, яке виникло ще у ХVІ ст., – Розбійне. Спочатку тут був дуже давній густий ліс, через який пролягала дорога від Києва до Чорного моря і Криму. По ній ішли підводи, на яких купці везли свої товари в Одесу і не тільки. Але один чоловік на прізвище Шпак вдало для себе оцінив тутешню місцину – темний ліс, підводи з багатим крамом тощо. Він так організував розбійну справу, що прославився в окрузі, а цю ділянку дороги назвали «Шпаків шлях». За